

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Eneste Behandling af Forslag til Beslutning af Folketingsmanden for Holbæk Amts Ade Valgkreds (Krabbe) m. fl. angaaende Optagelse i fremtidige Traktater af Bestemmelser om Tvistigheders Henviisning til den staaende Voldgiftsdomstol i Haag.

(Forslaget til Beslutning findes i Tilæg A.)

Sagen sattes under Forhandling.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Krabbe): Anledningen til, at dette Forslag er fremkommet, er givet ved en Beslutning, fattet af det svejtsiske Parlament. Man behandlede der Toldtariffen, og under Behandlingen deraf blev det i Folketinget, det saakaldte Conseil National, bragt paa Bane at opfordre Forbundsraadet til at indføre en Voldgiftsbestemmelse i Handelstraktater og lignende Overenskomster. Et saadant Forslag til Beslutning blev da under Forhandlingen formet, og den 3. Oktober blev det enstemmigt vedtaget af Conseil National. Det lød saaledes: „Forbundsraadet vil have at drage Omsorg for, at der i Handelstraktater og deslige Overenskomster indsættes den Bestemmelse, at Tvist, der opstaar ved Anvendelsen af nævnte Traktater eller Overenskomster, og om hvis Bilæggelse man ikke kan enes, skal undergives den faste Voldgiftsdomstol i Haag, undtagen i de Tilfælde, hvor det af særegne Grunde findes hensigtsmæssigt at bringe Sagen under en anden Voldgift“. Det samme Forslag blev enslydende indbragt i Landstinget, det saakaldte Conseil des États, og det blev der ligeledes enstemmigt vedtaget den 7. Oktober. Forslagsstilleren i Folketinget, nemlig Dr. Gobat, der er et meget virksomt Medlem af den saakaldte interparlamentariske Unions Raad, tilskrev mig, som for Danmark er Medlem af Raadet, om at foranledige, at vi i Danmark fulgte Svejts's Eksempel. Jeg forebragte saa Sagen i den danske Gruppe af den interparlamentariske Union, og man var der ganske af den Mening, at Svejts's Eksempel og Opfordring burde følges her, og deraf har det nu foreliggende Forslag resulteret. De fire Forslagsstillere ere de Medlemmer af den danske Gruppens Bestyrelse, som have Sæde her i Folketinget, med Undtagelse af Tingets højtærede Formand,

der har ment at maatte bringe sin Stilling som Folketingets Formand det Offer ikke at være Medforslagsstiller. Vi imødekom saa meget desto hellere Opfordringen fra Svejts, som den danske Regering allerede var slaaet ind paa den Vej, som Svejtserne anbefalede. I Traktaten af 24. Januar 1902 mellem Danmark og de Forenede Stater af Amerika havde den danske Regering jo nemlig under Artikel 6 faaet indført følgende Bestemmelse: „Saafremt der mellem de høje kontraherende Parter maatte opstaa Meningsforskelligheder om Fortolkningen eller Anvendelsen af nærværende Konvention, og de ikke kunne udjævnes gennem diplomatiske Forhandlinger, skulle de undergives Voldgift ved den staaende Voldgiftsdomstol i Haag.“ Det er en selvstændig Fortjeneste af Rang, som den danske Regering har indlagt sig ved at faa denne Bestemmelse indført i en Traktat, tilmed en Traktat af en saadan Beskaffenhed som denne. Vi vide nu, at det ikke er uden Vanskelighed, at den danske Regering har faaet denne Bestemmelse indsat i Traktaten, og det er muligt, at det i Fremtiden selv med nok saa god Villie fra den danske Regerings Side ikke vil være let at faa Bestemmelsen indført i andre Traktater. Men det er da ogsaa muligt, at en Beslutning af Folketinget som den nu foreslaaede vil kunne gøre sin Gavn ved i fremtidige Tilfælde at afgive en Støtte for Regeringen i dens Bestræbelser, idet Regeringen da under Forhandling med fremmede Magter med Rette vil kunne henvise til, at saaledes forlanges det af det danske Parlament.

Beslutningen, som den er forelagt her, ses straks at være i Henseende til Udstrækning ret væsentlig forskellig fra den svejtsiske Beslutning. Den er langt videregaaende end denne. Det var ganske naturligt, at man i Svejts holdt sig til „Handelstraktater og deslige Overenskomster“; thi det var under en Forhandling af Toldtariffen, at Tanken kom frem, og at Forslaget blev stillet. Man begrænsede sig derfor til den Materie, som man havde under Behandling. Men dette Hensyn er jo ikke til Stede for os, og naar vi Forslagsstillere her foreslaa Tinget at følge Svejts's Eksempel, foreslaa vi tillige at gøre det i bredere Spor end det, der er angivet i den svejtsiske Beslutning. Vi foreslaa at opfordre Regeringen til saa vidt muligt at foranledige, at Voldgiftsbestemmelser optages i alle Traktater.

Formaalet med Beslutningen ligger jo